

Rəsulullah (s.ə.s) belə buyurmuşdur: *“Kim elm öyrənmiş üçün yolçuluğa çıxarsa, Allah o kimsənin cənnətində gedən yolunu asanlaşdırar. Məliklərin elm bəsinə razı qaldıqları üçün onun üzərində (rəhmət) qanadlarını açarlar. Göylərdə və yerdə olanlar, həftə suyun içindəki balıqlar belə alim üçün Allahdan məğfirət istəyirlər.”*

“Alimin abidə olan üstünlüyü ayın digər ulduzlara olan üstünlüyü kimidir. Şübhə siz, alimlərin peyğəmbərlərin varisidir. Peyğəmbərlərin varisliyi miras olaraq qızıl və gümüş qoyub getməkdir. Onlar sadəcə elmi miras olaraq qoyub gedirlər. O mirası alan kimsə çox dəyərli və qiymətli bir pay almış olar” (Əbu Davud, Elm, 1; Tirmizi, Elm, 19).

İnsan oğlunun elm öyrənmək məqsədilə yolçuluğa çıxması və əldə etdiyi elm sayəsində alimlik dərəcəsinə yüksəlməsi ən şərəfli və təqdire layiq yollardan sayılır. Elm yolçuluğu nəticə etibarilə insanı cənnətə aparən bir yolçuluqdur. Bu elə bir yoldur ki, bu yolda qarşılaşılan bütün çətinliklər və məşəqqətlər insana yüksəklik qazandırır. Çünki bu yol peyğəmbərlərin yoludur. Peyğəmbərlər başlarına gələn hər cür çətinliklərə rəğmən Allahın elmini insanlara çatdırdıqları kimi, alimlər də Allahın Kitabı və Rəsulunun Sünnəsini öyrənən, yaşayan və başqalarına öyrədən kimsələrdir. Peyğəmbərlər göndərildikləri qövmələrə rəhbərlik edərək onlara doğru istiqaməti göstərməklə məsuldurlar. Hədisi-şərifdə Rəsulullah (s.ə.s) alimlərin peyğəmbərlərin varisləri olduqlarına diqqət çəkməklə alimlərin də peyğəmbərlər kimi bir məsuliyyətə sahib olduqlarını bildirmişdir. Yeni alimlər yaşadıkları cəmiyyətə öndərlik edən şəxsiyyətlərdir.

Hədisi-şərifdə peyğəmbərlərin özlərindən sonra miras olaraq yalnız elmi buraxdıqları da vurğulanmışdır. Bu nöqtəyi-nəzərdən alimlər də peyğəmbərlər kimidir. Alimlər də özlərindən sonra miras olaraq elm buraxarlar və miras olaraq buraxdıqları bu elm onları yaddaşlarda canlı tutaraq bəşəriyyət var olduqca ölümsüzləşdirir. Əsrlər öncə yaşamış bir çox alimin bu gün müxtəlif vəsilələrlə xatırlanması bunun canlı örnəklərindəndir. Bu da elmin insana qazandırdığı yüksəkliyin bariz nümunəsidir.

Rəsulullah (s.ə.s) bu hədisi-şərifdə alim ilə abidi qatışdıraraq alimin abiddən üstünlüyünü ayın ulduzlara olan üstünlüyü ilə müqayisə etmişdir. Çünki elm yolçusu olan insan davamlı olaraq çalışmaqla sadəcə özünə deyil, başqalarına da faydalı olar. İbadət əhlinin əməli də fəzilətli sayılmaqla yanaşı, faydası yalnız şəxsən özünə aiddir.

Bütün bu üstün xüsusiyyətləri səbəbilədir ki, Rəsulullah (s.ə.s) bu hədisi-şərifdə göylərdə və

yerdə olan hər bir varlığın alimlər üçün dua etdiklərini və mələklərin alimlərin üzərinə rəhmət qanadlarını açdıqlarını bildirmişdir. Hər şeyin bilgisinə sahib olan Allahın (Alim) öz elmindən zərrə qədər bəxş etdiyi insanlara bu yüksək məqamı bəxş etməsi, elmin Allahın dərğahında nə dərəcədə fəzilətli olduğunu göstərməkdədir.